

Hordaland Fylkeskommune
v/ Rådmannen
Postboks 7900
5020 Bergen

Dato: 05.11.2015
Deres ref.: PS 89/2015
Vår ref.:

Følaeskriv til Saksnr. PS 89/2015 - Anmodning om uttale - søknad om godkjenning etter friskolelova - Yrkesskolen for Bygg og Anlegg i Bergen AS

Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg (EBA) er den delen av Byggenæringens Landsforening (BNL) og Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) som organiserer de største entreprenørbedriftene i Norge. Vestenfjelske avdeling omfatter fylkene Hordaland og Sogn og Fjordane og har 65 medlemsbedrifter, med 12 milliarder i omsetning og over 5000 ansatte.

EBA Vestenfjelske har med bakgrunn i Stortingets vedtak i juni i år om endringer i friskoleloven søkt Utdanningsdirektoratet om å etablere Yrkesskolen for Bygg og Anlegg i Bergen (YBA). Bakgrunnen er at vi ønsker å bidra til å øke kvaliteten på opplæringen og redusere frafallet blant elever som starter på en yrkesutdanning innen bygg og anlegg. Våre medlemsbedrifter er allerede engasjert i fagopplæringen ved at de tar inn elever fra videregående skoler som lærlinger. Våre viktigste opplæringsbedrifter og ryggraden i vår forening er virksomheter som: Veidekke, Skanska, NCC, Mesta, Ulveseth, Stoltz, FM Strand, Engelsen, Høyer Odda, AF LAB og Åmodt. Bare hos disse har vi i skrivende stund 100 ungdommer på lærekontrakt.

Bransjen har derfor gode forutsetninger for også å skape et undervisningstilbud som kan være et alternativ og supplement til de offentlig eide skolene. For bedriftene vil gevinsten være økt tilgang på kvalifiserte fagarbeidere. Med den økningen i tallet på søkere til utdanning innen bygg og anlegg vi har sett i inneværende år, og som vi tror vil forsterke seg i årene som kommer, vil YBA også kunne avhjelpe behovet for skoleplasser i Hordaland. Vi regner også med å få søkere til YBA fra Sogn og Fjordane og fra andre deler av landet.

YBA vil gi plass til 150 elever

Yrkesskolen for Bygg og Anlegg skal lokaliseres sentralt i Bergen og blir dimensjonert for i alt 150 elever fordelt på VG1 (90 elever) og VG2 (60 elever). Det første året får elevene, i tillegg til undervisning i allmennfag, en bred innføring i alle de ulike fagene som inngår i Bygg- og Anleggsteknikk. De som etter VG1 ønsker fagutdanning innen betong, tømrer, mur eller stillas kan gå videre i Byggteknikk på VG2 på YBA. Deretter fortsetter utdanningen i to år som lærling i en bedrift og avsluttes med fagprøve.

Vil sikre lære plasser

Bygg- og anleggsnæringen har gjennom Byggopp og andre opplæringskontorer allerede et godt utviklet system for fagopplæring. Med etableringen av YBA, som blir en idéell og ikke-kommersiell friskole, tar vi et skritt videre og gir unge mennesker et fullstendig utdanningstilbud fra de avslutter ungdomsskolen og frem til et fagbrev. Å få flere enn i dag til å fullføre utdannelsen med fagbrev skal vi få til ved at elevene allerede mens de går på skolen får et nært forhold til virksomheten på byggeplassene.

For de elevene som etter VG1 velger å gå videre med et av de fagene YBA tilbyr på VG2, og som innfrir gitte minimumskrav til karakterer og fravær, vil vi legge til rette for at det blir inngått intensjonsavtaler med bedrifter som er godkjent som opplæringsbedrifter, og som sikrer dem læreplass etter fullført VG2. I dette vil det ligge en sterk forpliktelse hos bedriften om å ta inn vedkommende som lærling.

Bygg og anlegg øker i popularitet

Søkningen til bygg og anlegg på de offentlige videregående skolene viste i år økning for første gang på mange år. I Hordaland var det ved første inntakssomgang flere søkere enn antall plasser på skolene. Med den omstilling som nå skjer i arbeidsmarkedet som følge av lavere aktivitetsnivå i oljerelatert industri regner vi med enda høyere søkertall til bygg og anlegg i årene som kommer.

Fra neste år vil også bedrifter som deltar i offentlige anbud bli pålagt å benytte lærlinger i prosjektene, noe som vil gjøre det mindre usikkert og mer attraktivt å satse på en fagutdanning i bygg og anlegg. YBA vil dermed kunne bidra til å avhjelpe kapasitetsmangelen i den offentlige skolen. Samtidig tror vi at etableringen av et alternativt utdanningstilbud, med nær tilknytning til bedriftene i bransjen og opplæringskontorene, i seg selv vil forsterke interessen for å ta videregående opplæring i bygg og anlegg.

Antallet lærlinger øker

Bedriftene som er tilsluttet EBA-sfæren er genuint interessert i å bidra til opplæring av lærlinger, og gjør en stor innsats for å oppfylle «Samfunnskontrakten» som i 2011 ble inngått mellom myndighetene og partene i arbeidslivet for å øke antallet lære plasser i Norge med 20% i perioden 2012-2015. Ved inngangen til 2015 var det Hordaland 416 personer og i Sogn og Fjordane 103 personer som hadde lærekontrakt i fagene som inngår i bygg- og anleggsteknikk, og tallet på lærlinger i våre fag øker år for år. EBA Vestenfjelske med opplæringskontorene Byggopp er en få som har greid å oppnå dette målet.

Bedriftene har også måttet leie inn utenlandsk arbeidskraft for å få gjennomført oppdrag, men det er viktig å skille mellom fagarbeidere og hjelpearbeidere med begrenset kompetanse. Bedriftene er helt avhengige av å ha tilgang på medarbeidere med fagbrev. Ved å ta inn dyktige lærlinger vet de at de legger det beste grunnlaget for fremtidig rekruttering, og dermed også for bedriftens konkurransekraft og lønnsomhet.

I vår region har problemet snarere vært mangel på lærlinger enn mangel på lære plasser, og selv om konjunktorene svinger også i vår bransje er vi overbevist om at behovet for kompetent arbeidskraft vil være stort også i årene som kommer. Etablering av Yrkesskolen for Bygg og

Anlegg i Bergen (YBA) vil være viktig for å forsterke den utviklingen både entreprenørbransjen og samfunnet ønsker.

Samarbeid med fagbevegelsen og bransjeforeninger

Yrkesskolen for Bygg og Anlegg i Bergen er etablert som et aksjeselskap med EBA Vestenfjelske som eier. Styreleder i EBA Vestenfjelske, Arild Grønsdal, er også styreleder i aksjeselskapet. Vi har allerede et svært godt samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene om opplæring i blant annet styrene for Byggopp Hordaland og Byggopp Sogn og Fjordane. Vi har vært i kontakt med de mest relevante deler av disse (Unionen), og luftet spørsmålet om søknaden vedrørende YBA. De er positive til at bransjen selv tar et sterkere grep om bygg- og anleggsutdannelsen og fagbevegelsen vil også bli tilbudt styreverv i YBA.

Straks det formelle er på plass vil også øvrige relevante bransjeorganisasjoner bli tilbudt eierskap i YBA. Tidspunkt for oppstart av skolen vil avhenge av når søknaden blir behandlet og godkjent.

Sterk track-record

Avslutningsvis påpekes at EBA Vestenfjelske ble opprettet i 1916 med det formål å få entreprenørene inn i arbeidsgiverforening for å bidra til ordnede forhold i bransjen. Foreningen har hele tiden ligget i front for å utvikle kompetansen i bransjen og utdanne fagarbeidere. I tillegg til nevnte oppfyllelse av samfunnskontrakten kan det nevnes at vi var sammen fagforeningene i førersetet da yrkesbevisene fikk statusheving til fagbrev og vi var med og etablerte TAF-ordningen for bygg- og anlegg. Byggeplassen for barn på Vil Vite – Vil Bygge er etter en ide herifra og finansiert av oss, og vi har i det siste deltatt i og delfinansiert oppstart av byggingeniørstudium ved Høgskolen i Sogn og Fjordane.

EBA Vestenfjelske står til disposisjon ved ønske om ytterligere opplysninger.

Vennlig hilsen

ENTREPRENØRFORENINGEN – BYGG OG ANLEGG

Hans Martin Moxnes
Direktør
EBA Vestenfjelske